

Pastorală la Nașterea Domnului - 2004

† PIMEN,
Arhiepiscop al Sucevei și al Rădăuților

„Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi
urmează Mie nu va umbla în întuneric,
ci va avea lumina vieții.”

(Ioan 8, 12)

Iubiți fii duhovnicești,

„Când a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său... ca să dobândim înfierea” (Galateni 4, 4-5).

Plinirea vremii o sărbătorim astăzi, când Fiul lui Dumnezeu Fiul Fecioarei se face (Matei 1, 21, 23), când „Cuvântul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unui-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr”, cum scrie Sfântul Ioan Evanghelistul (Ioan 1, 14).

Slava sau lumina dumnezeiască a fost văzută de păstori deasupra peșterii din Betleem (Luca 2, 9). Aceeași *slavă-lumină* a fost văzută de cei trei Sfinți Apostoli, Petru, Iacov și Ioan, pe Muntele Taborului (Matei 17, 1-2) și o vedem de fiecare dată cu ochii sufletului în clipa în care ne împărtășim cu Trupul și Sângele Mântuitorului nostru Iisus Hristos, rostind: „am văzut lumina cea adevărată, am primit Duhul Cel ceresc”; *această slavă* o vedem la sfintele noastre icoane și ne este arătată îndeosebi de aureolele care înconjoară chipurile sfinte. *Aceeași sfântă lumină* ni se împărtășește de Dumnezeu și prin păzirea legilor Sale, cum rostește Psalmistul: „Făclie picioarelor este legea Ta și lumină cărărilor mele” (Ps. 118, 105).

Plinirea vremii înseamnă împlinirea sorocului așteptării Fiului lui Dumnezeu, împlinirea sorocului întrupării Lui din pururea Fecioara Maria, Maica Domnului, prin adumbrirea Sfântului Duh, împlinirea sorocului nașterii Lui în peștera din Betleem.

Dar, deși așteptat, totuși Fiul lui Dumnezeu n-a fost primit după cuviință, cum scrie Sfântul Evanghelist Ioan: „Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit” (Ioan 1, 11). Mântuitorul S-a născut în cel mai sărac loc, într-o peșteră, așa cum citim în Sfânta Evanghelie, „nu mai era loc de găzduire pentru ei” (Luca 2, 7); adică s-a găsit loc pentru toți cei mulți veniți să se înscrie, numai pentru ei, Iosif și Maria, nu.

Iubiți credincioși,

Plinirea vremii înseamnă ajungerea omului la starea sufletească de a dori cu toată ființa lui ca Dumnezeu să grăbească împlinirea făgăduinței trimiterii Izbăvitorului, făgăduință făcută strămoșilor noștri la izgonirea lor din rai pentru păcatul neascultării. Strigătul după împlinirea făgăduinței ne este mărturisit în multe locuri în cărțile Vechiului Testament: „Am ajuns ca unii – strigă proorocul Isaia – peste care Tu de mult nu mai stăpânești și care nu mai sunt chemați cu numele Tău. Dacă ai rupe cerurile și Te-ai pogorî, munții s-ar cutremura” (Is. 63, 19); și continuă profetul implorând: „Poti Tu, oare, să Te stăpânești și să taci, Doamne, și să nu ne întristezi atât de mult?” (Isaia 64, 11).

„Dintru adâncuri am strigat, glăsuiește Psalmistul, către Tine, Doamne, nu uita pe săracii Tăi până în sfârșit” (Ps. 129, 1; 9, 32).

Fiul lui Dumnezeu născându-Se cu trup, a risipit întunericul păcatului în care se afla lumea Vechiului Testament, așa cum a spus-o mai înainte proorocul Isaia: „Pământului lui Zabulon și pământul lui Neftali spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor; Poporul care stătea în întuneric a văzut lumină mare și celor ce ședea în latura și în umbra morții lumină le-a răsărit” (Matei 4, 15-16). Era lumina împărtășită de Mântuitorul la începutul propovăduirii Sale: „pocățiți-vă, că s-a apropiat împărăția cerurilor” (Matei 4, 17). Era lumina împărtășită de Cel ce este însăși lumina: „Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții” (Ioan 8, 12). Întunericul păcatului nu putea și nu poate să acopere lumina adusă de Mântuitorul prin însăși persoana Sa și prin cuvântul Evangheliei Sale: „Și lumina luminează în întuneric și întunericul nu a cuprins-o”, scrie Sfântul Ioan Evanghelistul (1, 5); „Atât cât sunt în lume – spune Mântuitorul – Lumină a lumii sunt” (Ioan 9, 5).

Mântuitorul este și rămâne lumina lumii; lumea însă trebuie să iasă de sub robia păcatului, care înseamnă întuneric, deoarece, cum scrie Sfântul Apostol Pavel, „cunoscând pe Dumnezeu, nu L-au slăvit ca pe Dumnezeu, nici nu I-au mulțumit, ci s-au rătăcit în gândurile lor și inima lor cea nesocotită s-a întunecat” (Romani 1, 21).

„Cine zice că este în lumină și pe fratele său îl urăște, acela este în întuneric până acum. Cine iubește pe fratele său rămâne în lumină. Iar cel ce urăște pe fratele său este în întuneric și umblă în întuneric și nu știe încotro se duce, pentru că întunericul a orbit ochii lui” (I Ioan 2, 9-11). „Lumina a venit în lume și oamenii au iubit întunericul mai mult decât Lumina, căci faptele lor erau rele. Că oricine face rele urăște Lumina și nu vine la Lumină pentru ca faptele lui să nu se vădească. Dar cel ce lucrează adevărul vine la Lumină ca să se arate faptele lui, că în Dumnezeu sunt săvârșite” (Ioan 3, 19-21).

„Dumnezeu a trimis pe Fiul Său în lume nu ca să judece lumea, ci ca lumea să se mântuiască prin El” (Ioan 3, 17), dar când va veni la sfârșitul veacurilor, Fiul lui Dumnezeu va veni să judece lumea (Matei 25, 31-46). „Va veni să răsplătească fiecăruia după faptele sale” (Matei 16, 27).

Lumina lui Hristos strălucește acolo unde este smerenie, așa cum a strălucit în peștera din Betleem; ea strălucește în suflete celor smeriți și curați cu inima,

pentru că „Dumnezeu celor smeriți le dă har” (Iacov 4, 6), iar cei cu inima curată vor vedea pe Dumnezeu (Matei 5, 8).

Vederea lui Dumnezeu se petrece mai ales în Sfânta Taină a Euharistiei, adică a Împărtășaniei prin ochii sufletului curățit de întunericul păcatului în Sfânta Taină a Botezului și apoi a Spovedaniei. Această vedere ne aduce pace în sufletele noastre, pace cu semenii noștri, pace care ne face fii ai lui Dumnezeu” (Matei 5, 9), „fii ai Luminii” (Ioan 12, 36).

Starea de fii ai lui Dumnezeu ne-a fost dăruită de Cuvântul lui Dumnezeu întrupat (Ioan 1, 12). Ea ne-a dat puterea și îndreptățirea, prin lucrarea Sfântului Duh, să-L numim pe Dumnezeu-Tată (Matei 5, 45). Această stare ne este dată în dar (Efeseni 1, 4; 2, 6-10) și trebuie să o păstrăm, să o creștem și să o desăvârșim prin strădaniile și nevoitele noastre duhovnicești lucrând cu frică la a noastră mântuire, după cum spune Sfântul Apostol Pavel (Filip. 2, 12-13; II Corinteni 7, 1).

Iubiți fii duhovnicești,

„Umblați ca fii ai luminii”, ne povățuiește Sfântul Apostol Pavel (Efeseni 5, 8), „cuvios, ca ziua; nu în ospete și beții, nu în desfrânări și fapte de rușine, nu în ceartă și în invidie” (Romani 13, 13).

Umblăm ca fii ai luminii, deci urmăm lui Hristos, dacă ne lepădăm de sine, adică de egoism, și ne luăm crucea, jertfindu-ne pentru binele celor aflați în nevoie și în încercări (Matei 16, 24), adică a fraților mai mici ai lui Hristos (Matei 25, 31-46).

Să ne străduim să umblăm și să trăim ca fii ai luminii, „ca să nu mai fim conduși de valuri, purtați încoace și încolo, de orice vânt al învățăturii, prin înșelăciunea oamenilor, prin viclesugul lor, spre uneltirea rătăcirii, ci ținând adevărul în iubire” (Efeseni 4, 14-15). „Căci lupta noastră – scrie mai departe Sfântul Apostol Pavel – nu este împotriva trupului și a sângelui, ci împotriva începătorilor, împotriva stăpânilor, împotriva stăpânilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății care sunt în văzduhuri, împotriva uneltirilor diavolului” (Efeseni 6, 11-12). „Luați aminte – ne îndeamnă același Sfânt Apostol – sunt apostoli mincinoși, lucrători vicleni care iau chip de apostoli ai lui Hristos. Nu este de mirare, deoarece însuși satana se preface în înger al luminii. Nu este deci lucru mare dacă și slujitorii lui iau chip de slujitori ai dreptății, al căror sfârșit va fi de faptele lor” (II Corinteni 11, 13-15).

„Nu dați loc diavolului – îndeamnă apostolul. Cel ce fură să nu mai fure, ci mai vărtos să se ostenească lucrând cu mâinile sale lucrul cel bun, ca să aibă să dea și celui ce are nevoie” (Efeseni 4, 27-28).

Călăuziți permanent de lumina lui Hristos, strămoșii noștri au mărturisit trăirea lor în această lumină în tot lucrul cel bun făcut cu mâinile lor; albul pânzei costumului de sărbătoare este simbolul luminii veșmintelor Mântuitorului pe Muntele Taborului (Matei 17, 2); lumina culorilor aflată în sfintele icoane zugrăvite pe lemn sau pe peretii bisericilor stau mărturie limpede a celor spuse de noi; aceste opere de artă sunt zestrea noastră culturală și artistică întemeiată pe credința și lumina lui Hristos, Cel ce este lumina vieții, și în această lumină au trăit și au

muncit strămoșii noștri, în această lumină suntem și noi datori, cei de astăzi și din totdeauna, să trăim.

Iubiții mei fii duhovnicești,

În această lumină am trăit în acest an binecuvântat, sorocul împlinirii celor 500 de ani de la strămutarea la locașurile de veci a Sfântului Voievod Ștefan cel Mare.

În această lumină să trăim bucuria dobândirii resurselor proprii financiare și materiale ce vor fi aduse de cele 90.000 de hectare de pădure pentru îngrijirea sfintelor biserici și mănăstiri-monumente istorice, în general a valorilor de patrimoniu, ajutorarea bătrânilor și a copiilor aflați în lipsuri din căminele Arhiepiscopiei sau ale Statului, din județul nostru.

Aceste resurse dobândite le socotim ca pe o binecuvântare a lui Dumnezeu, o minune a Părintelui Ceresc, prin rugăciunile Sfântului Voievod Ștefan cel Mare și deplina înțelegere a Domnului Prim-Ministru Adrian Năstase, față de justetea nenumăratelor noastre solicitări adresate guvernanților de după 1989, timp de mai bine de 12 ani.

Rog pe Bunul Dumnezeu ca praznicul Nașterii Domnului să-l întâmpinați și să-l petreceți cu bucuria mântuirii care să vă însoțească în toate zilele Noului An, 2005.

Dată în Reședința noastră arhierescă din Suceava, la sărbătoarea Nașterii Domnului, anul mântuirii 2004, decembrie 25.